

Kyrkomötet
Fråga 2010:4
från Eric Muhl

Kyrkorådets styrningsfunktion

Fråga till Kyrkostyrelsen

Kyrkomötet beslutade 2009 om vissa förändringar i kyrkoordningens bestämmelser om ansvarsfördelningen mellan kyrkoråd och kyrkoherde avseende den verksamhet som avser församlingens förvaltning. I korthet innebar förändringarna att kyrkoherden ska leda all verksamhet i församlingen. Ärendet föranleddes av Kyrkostyrelsens skrivelse *Styrning och ledning m.m.* (KsSkr 2009:5) som i sin tur grundade sig på de förslag som formulerats i demokratiutredningens betänkande *Styra och Leda* (Svenska kyrkans utredningar 2008:1).

Förslagen innebar inte någon förändring när det gäller fördelningen mellan kyrkorådet och kyrkoherden av ansvaret för den grundläggande uppgiften. Trots det angavs i betänkandet (s. 129) att kyrkorådet utöver församlingsinstruktionen inte kan ge några ytterligare anvisningar och riktlinjer för hur församlingens grundläggande uppgift ska utföras. Några remissinstanser påpekade att detta inte stämde överens vare sig med den tidigare gällande ordningen eller med de förslag som utredningen lade fram.

Kyrkostyrelsen upprepade i sin skrivelse till Kyrkomötet vad som i betänkandet hade sagts om att kyrkoherdens ledarskap alltid utövas inom vissa givna ramar och att de mål och planer som har fastställts av församlingens beslutande organ utgör sådana ramar, men däremot inte uttalandet i betänkandet om att kyrkorådet när det gäller den grundläggande uppgiften inte skulle kunna ge några anvisningar och riktlinjer utöver församlingsinstruktionen. Kyrkostyrelsen underströk att det framlagda förslaget inte innebar att relationen mellan kyrkoråd och kyrkoherde hade förändrats, i den meningen att styrningen – trots det utvidgade ledningsansvaret för kyrkoherden – alltså låg på kyrkorådet (KsSkr 2009:5, s. 34).

Vid Kyrkomötets behandling uttalade Organisationsutskottet att även om förslaget naturligtvis innebar en viss förstärkning av kyrkoherdens ställning bibehölls den i alla organisatoriska sammanhang grundläggande principen om att det är en styrelses uppgift att styra verksamheten medan den operativa ledningen ligger på en anställd (O 2009:1, s. 8).

Man skulle kunna tro att det kyrkorättsliga läget med detta var klarlagt: kyrkorådet styr och kyrkoherden leder, och någon skillnad görs inte mellan det som hör till förvaltningen och det som hör till den grundläggande uppgiften. I augusti i år utkom emellertid en ny upplaga av den kommenterade upplagan av kyrkoordningen. I kommentaren till 2 kap. 5 § i kyrkoordningen återges demokratiutredningens uttalande utan några vidare kommentarer (s. 55). Oberoende av hur felaktigt uttalandet är kommer det genom kyrkoordningskommentaren att få spridning och leda till just den typ av

Fråga 2010:4 konflikter mellan kyrkoherdar och kyrkoråd som ändringarna i kyrkoordningen var avsedda att undvika.

Om kyrkoordningens bestämmelser ger anledning till tvekan om att kyrkorådets styrningsfunktion innefattar uppgiften att ange riktlinjer både för hur förvaltningen och den grundläggande uppgiften ska utföras måste bestämmelserna förtydligas ytterligare. För att bedöma behovet av initiativ i den riktningen vill jag ta del av Kyrkostyrelsens uppfattning.

Fråga:

Delar Kyrkostyrelsen uppfattningen att kyrkorådet utöver församlingsinstruktionen och budgetbeslut inte kan ge några ytterligare anvisningar och riktlinjer för hur församlingens grundläggande uppgift ska utföras?

Eric Muhl
(ÖKA)